

Fakultativne folije

6/13

Transakcije

Transakcije

❑ Transakcija - slijed naredbi koji se mora obaviti u cjelini ili se ne obavlja.

■ "Ručne" transakcije

- Transakcije definirane eksplicitnim naredbama za početak i kraj transakcije

■ Automatske transakcije

- Usluga COM+ tehnologije koja omogućuje dizajn razreda koji će u pogonu sudjelovati u transakcijama (`System.EnterpriseServices.ServicedComponent`)
- Jedina opcija za transakcije nad podacima iz raznorodnih izvora.

■ Transakcije SUBP

- Logika ovih transakcija sadržana je u pohranjenim procedurama
- Pružaju najbolje performanse, ali ih je nešto teže ugraditi
- Ograničenje - Kad se iz neke transakcije poziva dvije ili više procedura, koristi se samo jedan model transakcija (ručne ili automatske).

❑ Ručne transakcije započinju postupkom konekcije

■ `BeginTransaction` — programsko započinjanje transakcije

- `npr: conn.BeginTransaction();` ili
`conn.BeginTransaction(isolationLevel, transName);`

OleDbTransaction i SqlConnection

□ Svojstva:

- `Connection` – `OleDbConnection`, odnosno `SqlConnection` objekt pridružen transakciji ili `null` referenca ako transakcija nije više validna
- `IsolationLevel` – razina izolacije zaključavanja za transakciju, vrijednost odgovarajućeg enumeratora izvedenog iz `IsolationLevel`
 - `Chaos` – slično `ReadUncommitted`, s tim da nepotvrđene promjene načinjene na višoj razini izolacije ne mogu biti nadvladane ("pregažene")
 - `ReadCommitted` (standardno) – čitaju se samo potvrđeno pohranjeni podaci (izbjegava prljavo čitanje) uz dijeljeno zaključavanje, koji ipak mogu biti promijenjeni prije kraja transakcije → non-repeatable reads or phantom data
 - `ReadUncommitted` – prljavo čitanje, bez zaključavanja
 - `RepeatableRead` – pročitani zapisi zaključavaju se do kraja transakcije, onemogućujući promjenu drugim korisnicima. Eliminira neponovljiva čitanja, ali ne i fantomske retke.
 - `Serializable` – zaključava se čitav skup pročitanih podataka, koji ostaju zaključani do završetka transakcije
 - `Unspecified` – koristi se neko drugo zaključavanje, čija razina se trenutno ne može odrediti

OleDbTransaction i SQLTransaction

❑ Postupci

- `BeginTransaction` — programsko započinjanje transakcije
- `Begin` — programsko započinjanje ugniježdene transakcije
 - osnovna transakcija ne može biti potvrđena tako dugo dok se ne potvrde sve ugniježdene transakcije)
 - samo `OleDbTransaction` ima postupak `Begin`
- `Commit` — spremanje/potvrđivanje promjena načinjenih tijekom transakcije te završetak transakcije
- `RollbackTransaction` — odbacivanje promjena uz završetak transakcije
- `CommitTransaction` i `RollbackTransaction` mogu započeti novu transakciju

❑ Nakon što transakcija započne na konekciji, sve naredbe obavljene na toj konekciji moraju sudjelovati u transakciji

- Da bi se to stvarno i dogodilo, naredbe moraju referencirati konekciju, što se ne događa automatski.
- Ipak, za naredbe koje su sudjelovale u transakcijama koje su završile, referenca na konekciju se automatski postavlja na `null`

Naredbe s transakcijom

❑ Otvaranje konekcije i kreiranje transakcije

```
SqlConnection conn = new SqlConnection(...);  
conn.Open();  
SqlTransaction trans =  
    conn.BeginTransaction(IsolationLevel.ReadCommitted);
```

❑ Kreiranje naredbe i njeno priključivanje transakciji

```
SqlCommand cmd = new SqlCommand("DELETE FROM ...", conn);  
cmd.Transaction = trans;
```

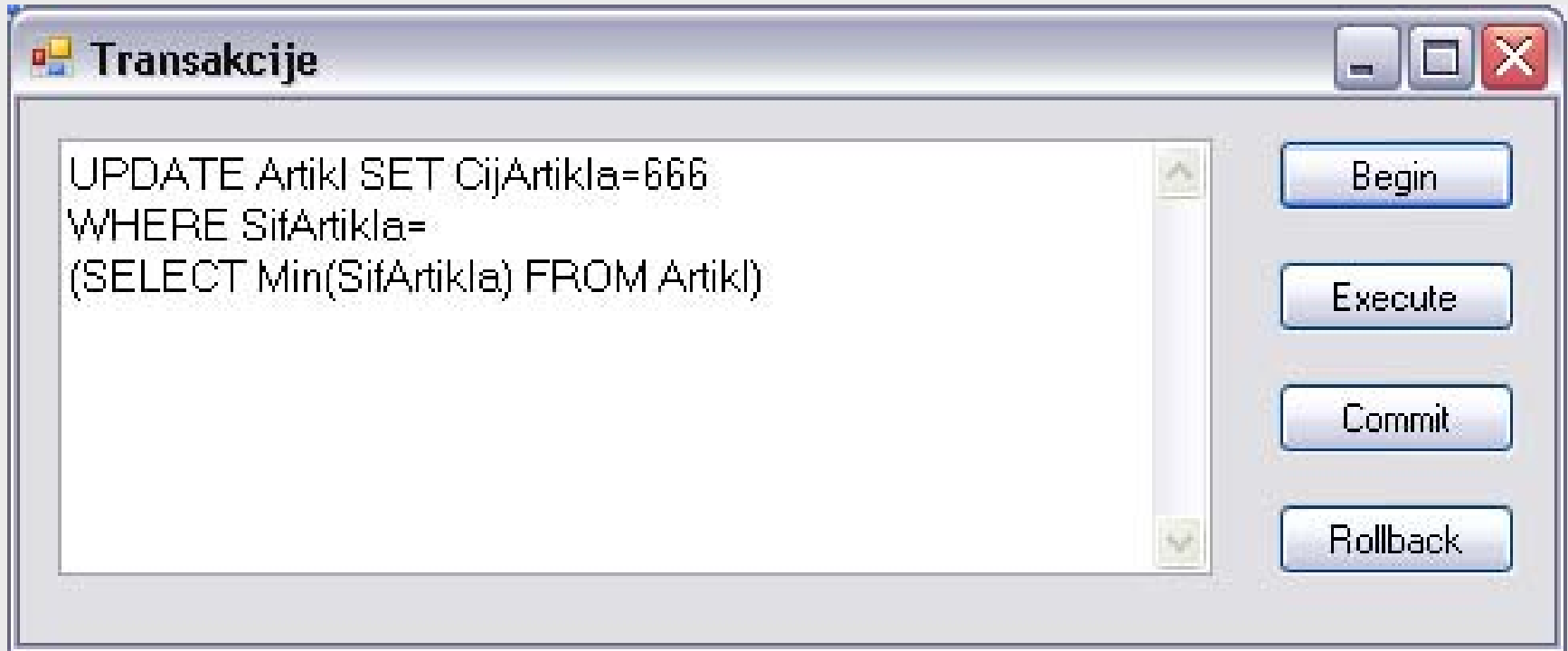
❑ Izvođenje naredbe i završetak transakcije

```
try {  
    int cnt = cmd.ExecuteNonQuery();  
    trans.Commit();  
} catch {  
    trans.Rollback();  
} finally {  
    conn.Close();  
}
```

❑ Primjer: ADO\Transakcije

Primjer s transakcijom

❑ Primjer: ADO\Transakcije

Dinamičko stvaranje skupova podataka

Razred *DataTable*

❑ Reprezentacija tablice s podacima u memoriji – definira strukturu podataka

- `DataTable()`;
- `DataTable(string)`;

❑ Svojstva

- `Columns` – kolekcija atributa
- `Rows` - kolekcija `DataRow` objekata
- `ChildRelations` - kolekcija veza u kojima tablica referencira druge tablice
- `ParentRelations` – kolekcija veza kojima je tablica referencirana iz drugih
- `Constraints` – kolekcija ograničenja
- `PrimaryKey` – kolekcija `DataColumn` objekata koji čine primarni ključ
- `TableName` – naziv tablice

❑ Neki postupci

- `Clear` – čisti podatke
- `Clone` – kopira kompletnu strukturu uključujući ograničenja, ali ne i podatke
- `Copy` – kopira strukturu i podatke objekta koji izvodi postupak
- `NewRow` – kreira novi `DataRow`
- `Select` – vraća kolekciju `DataRow` objekata

Razred *DataColumn*

□ DataColumn – reprezentacija sheme DataTable stupca

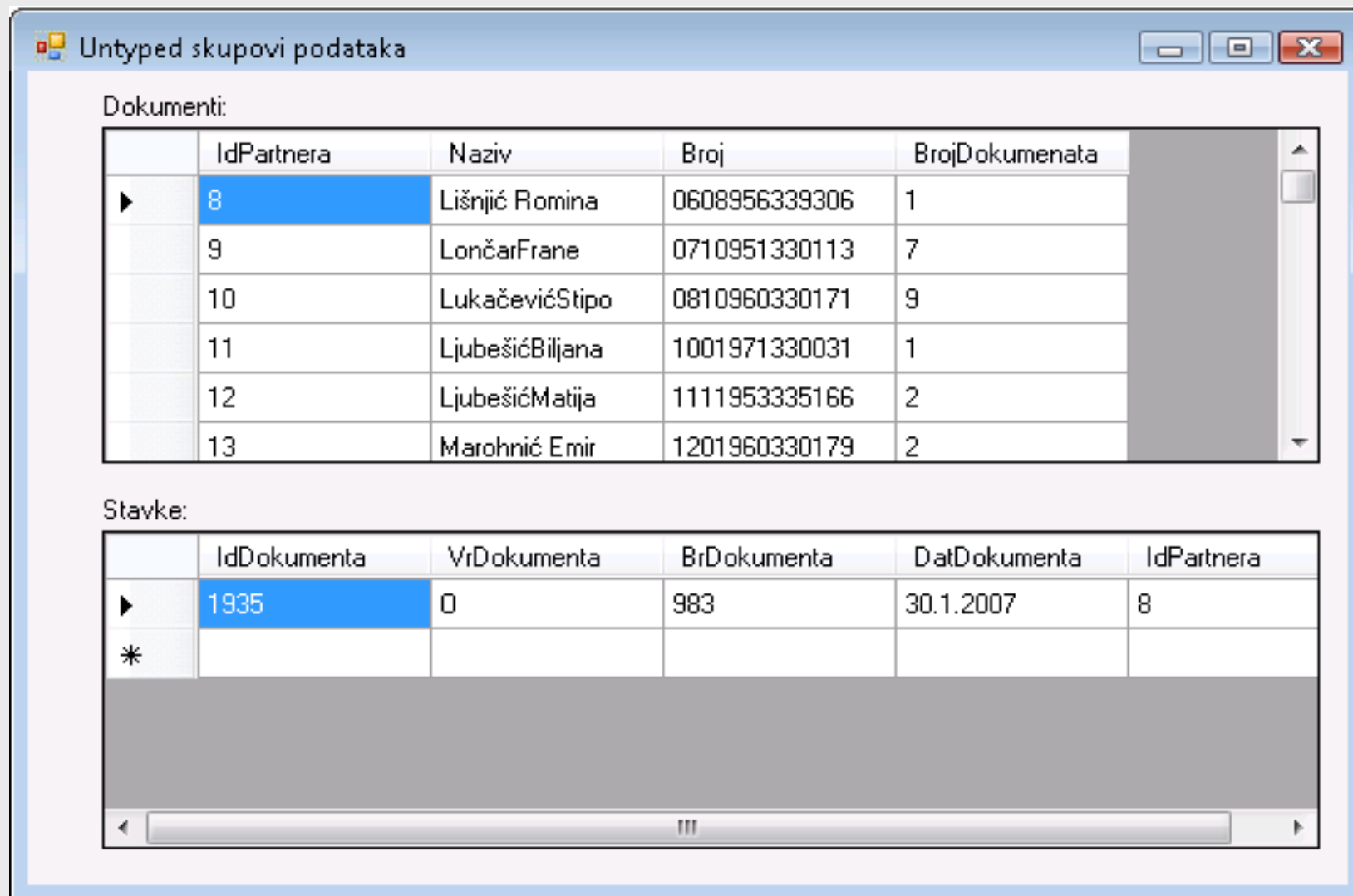
- DataColumn()
- DataColumn(columnName, dataType)

□ Svojstva

- AllowDBNull – neobvezne vrijednosti
- AutoIncrement, AutoIncrementSeed, AutoIncrementStep – polje sa samopovećavajućim vrijednostima, početna vrijednost, korak
- Caption - labela
- ColumnName - naziv
- DataType – tip podatka (Boolean, Byte, Char, DateTime, Decimal, Double, Int16, Int32, Int64, SByte, Single, String, TimeSpan, UInt16, UInt32, UInt64)
- DefaultValue – standardna, predviđena vrijednost
- Expression – izraz za izračunatu vrijednost (npr. formula, agregatna f-ja)
- MaxLength – najveća duljina tekstovnog podatka
- ReadOnly – oznaka da se vrijednost ne mijenja nakon što je redak dodan
- Unique – bool oznaka jedinstvene vrijednost u tablici

Dinamičko kreiranje tablica

❑ Primjer: ADO\DataSetUnTyped

The screenshot shows a Windows application window titled "Untyped skupovi podataka". It contains two data tables. The first table, labeled "Dokumenti:", has columns: IdPartnera, Naziv, Broj, and BrojDokumenata. The second table, labeled "Stavke:", has columns: IdDokumenta, VrDokumenta, BrDokumenta, DatDokumenta, and IdPartnera. The first table has 6 rows, with the first row (IdPartnera: 8) selected. The second table has 2 rows, with the first row (IdDokumenta: 1935) selected. A scroll bar is visible on the right side of the first table, and a scroll bar is visible at the bottom of the second table.

Untyped skupovi podataka

Dokumenti:

	IdPartnera	Naziv	Broj	BrojDokumenata
▶	8	Lišnjić Romina	0608956339306	1
	9	LončarFrane	0710951330113	7
	10	LukačevićStipo	0810960330171	9
	11	LjubešićBiljana	1001971330031	1
	12	LjubešićMatija	1111953335166	2
	13	Marohnić Emir	1201960330179	2

Stavke:

	IdDokumenta	VrDokumenta	BrDokumenta	DatDokumenta	IdPartnera
▶	1935	0	983	30.1.2007	8
*					

Dinamičko kreiranje tablica

❑ Primjer: ADO\DataSetUnTyped

- `System.Type.GetType(string);` # dobavlja tip za zadani naziv

```
DataTable dt = new DataTable("Dokument");

dt.Columns.Add("IdDokumenta", typeof(int));
dt.Columns.Add("VrDokumenta", typeof(string));
dt.Columns.Add("BrDokumenta", typeof(int));
dt.Columns.Add("DatDokumenta", typeof(System.DateTime));
dt.Columns.Add("IdPartnera", typeof(int));
dt.Columns.Add("IznosDokumenta", typeof(decimal));

dsUntyped = new DataSet("DataSetUntyped");
dsUntyped.Tables.Add(dt);
```

Dinamičko dodavanje stupaca tablice

❑ Primjer: ADO\DokumentStavka – izračunata polja

```
dataSetDokumentStavka.Stavka.Columns.Add( // 1.NAČIN
    "UkCijArtikla", typeof(float),
    "JedCijArtikla * KolArtikla * (1 - PostoRabat)");

dataSetDokumentStavka.Dokument.Columns.Add( // 2.NAČIN
    new DataColumn(
        "UkIznosDokumenta", typeof(float),
        "Sum(Child(FK_Dokument_Stavka).UkCijArtikla)
            * (1 + PostoPorez)");
    );

dataSetDokumentStavka.Dokument.Columns.Add(
    new DataColumn(
        "BrStavki", typeof(int),
        "Count(Child(FK_Dokument_Stavka).IdDokumenta)");
    );
```

Razred *DataRelation*

❑ Logička veza između dva `DataTable` objekta

- uspostavlja se parovima `DataColumn` objekata iz pojedinih `DataTable`
 - `DataType` odgovarajućih `DataColumn` mora biti jednak
 - npr. nije dozvoljeno povezivanje `Int32` i `String` stupaca

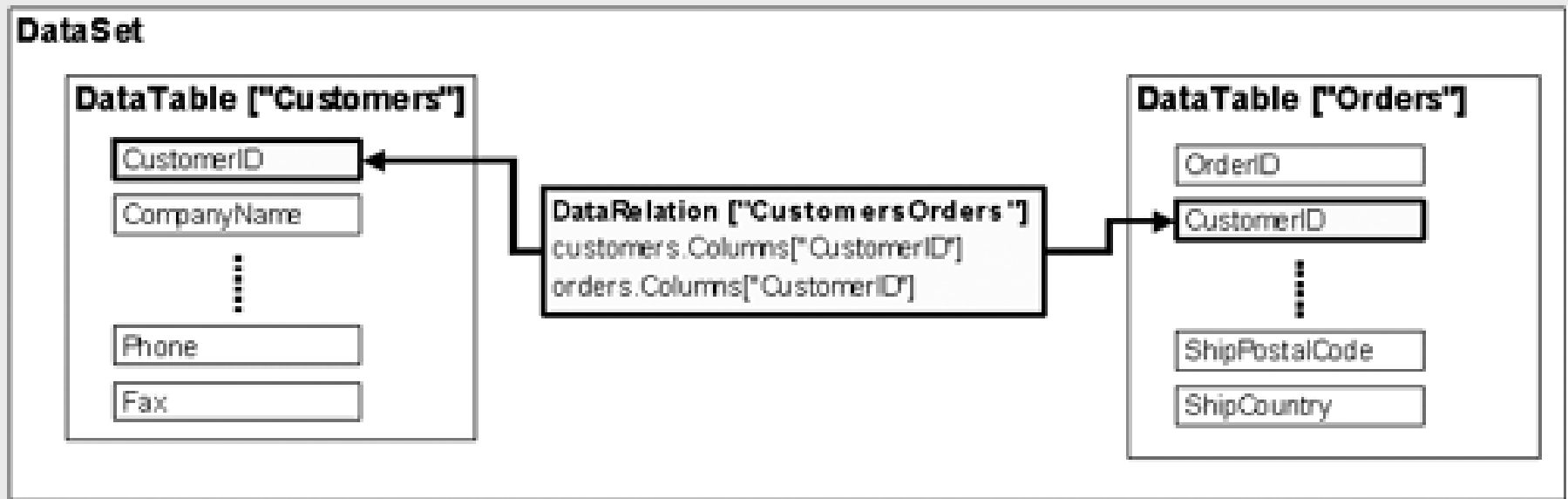
❑ Konstruktori

- `public DataRelation(string, DataColumn, DataColumn);`
- `public DataRelation(string, DataColumn[], DataColumn[]);`

❑ Svojstva

- `ChildTable`, `ParentTable` – referencirajuća/zavisna tablica, odnosno referencirana/nadređena tablica
- `ChildColumns`, `ParentColumns` – kolekcije atributa povezanih tablica
- `ChildKeyConstraint`, `ParentKeyConstraint` – definiraju `ForeignKeyConstraint` ograničenje na dijete, odnosno roditelja
- `DataSet` – skup podataka kojem veza pripada
- `RelationName` – naziv veze

Dinamičko kreiranje veza


```
DataRelation relOrdDet;  
DataColumn colMaster;  
DataColumn colDetail;  
  
colMaster = dsUntyped.Tables["Partner"].Columns["IdPartnera"];  
colDetail = dsUntyped.Tables["Dokument"].Columns["IdPartnera"];  
relOrdDet = new DataRelation("FK_Partner_Dokument",  
                             colMaster, colDetail);  
  
dsUntyped.Relations.Add(relOrdDet);
```

Ograničenje veze – stranog ključa

❑ ForeignKeyConstraint razred sa svojstvima

- AcceptRejectRule – akcija koja se obavlja prigodom AcceptChanges
- Table, Columns – podređena tablica i njeni atributi ograničenja
- RelatedTable, RelatedColumns – nadređena tablica i njeni atributi ograničenja
- DeleteRule, UpdateRule - ograničenje dodavanja, odnosno izmjene
 - enum Rule = { Cascade, None, SetDefault, SetNull }

❑ Primjer: ADO\DatasetUntyped

```
ForeignKeyConstraint fk;  
fk = new System.Data.ForeignKeyConstraint  
    ( "FK_Partner_Dokument",  
      dsUntyped.Tables["Partner"].Columns["IdPartnera"],  
      dsUntyped.Tables["Dokument"].Columns["Idpartnera"]  
    );  
dsUntyped.Tables["Dokument"].Constraints.Add(fk);
```


Ograničenje jedinstvene vrijednosti

❑ UniqueConstraint razred sa svojstvima

- Columns – polje atributa na koje se odnosi ograničenje
- ConstraintName – naziv ograničenja
- IsPrimaryKey – bool oznaka da je ograničenje primarni ključ

❑ Primjer: ADO\DataSetUntyped

```
UniqueConstraint uc;  
uc = new System.Data.UniqueConstraint(  
    "NewUnique",  
    new DataColumn[] {  
        dt.Columns["VrDokumenta"],  
        dt.Columns["BrDokumenta"] }  
    false );  
//      dt.Columns["IdDokumenta"]); // bez new  
  
dt.Constraints.Add(uc) ;
```

Dohvaćanje zavisnih podataka

❑ DataRow postupci

- `GetChildRows` – dohvaća sve zavisne retke
- `GetParentRows` – dohvaća nadređeni redak

❑ DataSet postupak Merge – udružuje druge objekte u DataSet

- `Merge(DataRow[]);` // udružuje polje DataRow objekata
- `Merge(DataSet);` // udružuje skup i njegovu shemu
- `Merge(DataTable);` // udružuje tablicu i njezinu shemu

❑ DataSet događaj

- `MergeFailed` – narušeni integritet, uz postavljeno `EnforceConstraints`

❑ Primjer:

```
DataRowView drvCurr;  
DataSet dsPartnerDoc;  
dsPartnerDoc = new System.Data.DataSet();  
// kreirati vezu PartnerDokument po potrebi  
...  
dsPartnerDoc.Merge(  
    drvCurr.Row.GetChildRows("PartnerDokument"));
```

Zadaci za vježbu

- ❑ Primjer *DataSetUntyped* prilagoditi tako da se iznos dokumenta računa kao agregatna funkcija u upitu izvora podataka.
- ❑ U *DataSetUntyped* dodati tablicu *VrstaDokumenta* te ju povezati s tablicom *Dokument* stranim ključem. Ograničenje na podatke podržati prethodnim dodavanjem svih do sada korištenih vrsta dokumenata iz tablice *Dokument* u tablicu *VrstaDokumenta*.